

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากเกาะสมุยเป็นเขตพื้นที่ท่องเที่ยวหลักทางด้านชายทะเลระดับนานาชาติแห่งหนึ่งของประเทศไทย และด้วยความมีเอกลักษณ์ของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลแบบสงบ ซึ่งในความรู้สึก (PERCEPTION) ของนักท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกันอย่างมากในเชิงของภาพพจน์ (IMAGE) เมื่อเปรียบเทียบกับบรรยากาศและรูปแบบของชายทะเลภูเก็ตหรือพัทยาที่ยังเป็นพื้นที่เปิดสำหรับการพัฒนาโดยภาคเอกชน ในการพัฒนาด้านบริการและความสะดวกสบายต่างๆ เนื่องจากไม่ได้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติเหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น หมู่เกาะลันตา เกาะพีพี หมู่เกาะสุรินทร์ เกาะช้าง เป็นต้น จึงทำให้การเติบโตในสาขาการท่องเที่ยวของพื้นที่เกาะสมุยทั้งในด้านความต้องการเข้าสู่พื้นที่ของนักท่องเที่ยว และการตอบสนองด้านบริการของธุรกิจเอกชนมีอัตราสูงมาก โดยไม่อยู่ในขอบเขตของรัฐโดยตรงที่จะเข้าไปจัดการและควบคุมได้โดยตรงดังเช่นในเขตอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

และจากการเติบโตดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบที่ส่งผลต่อปัญหาในพื้นที่เกาะสมุยทั้งในด้านการท่องเที่ยวเองและด้านที่การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อประชากรในท้องถิ่นกล่าวคือ

1.1.1 ความไม่สอดคล้องเพียงพอระหว่างความต้องการในการเข้าพักของนักท่องเที่ยวกับบริการที่รัฐจัดหาให้

เนื่องจากอุปทาน (SUPPLY) ของทางภาคเอกชนและอุปสงค์ (DEMAND) ของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างสอดคล้องกันขณะที่อุปทานของรัฐด้านบริการสาธารณะเริ่มจะไม่เพียงพอและมีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดปัญหาความไม่เพียงพอมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะในด้านการท่องเที่ยวตลอดจนการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะมากจนอาจทำให้เกิดการสูญเสียเอกลักษณ์ของบรรยากาศและรูปแบบของชายทะเลแบบสมุย

1.1.2 การลดลงของการมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เกษตรด้านในซึ่งมีศักยภาพด้านเกษตร

เนื่องจากรัฐให้ความสำคัญต่อบทบาทด้านการท่องเที่ยวโดยพิจารณาจากผลประโยชน์รวมในระดับชาติซึ่งในระดับพื้นที่แล้วรายได้จากการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะตกอยู่กับผู้

ประกอบารซึ่งล้วนเป็นประชากรจากภายนอกพื้นที่และประชากรในพื้นที่บางส่วน ในขณะที่ประชากรส่วนที่เหลือซึ่งส่วนใหญ่ในพื้นที่ด้านในของเกาะและเป็นประชากรในภาคเกษตรไม่ได้รับผลประโยชน์ส่วนนี้รวมทั้งยังต้องเผชิญกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นเนื่องจากการขาดการส่งเสริมด้านการเกษตรและภาวะการเติบโตของการท่องเที่ยว

1.1.3 การลดลงของประชากรในพื้นที่โดยการอพยพออก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชากรในภาคเกษตร เนื่องมาจากการเติบโตอย่างมากมายของภาคการท่องเที่ยวโดยไม่มีกรรมงเน้นของรัฐต่อบทบาทในภาคเกษตรของพื้นที่เกาะสมัยซึ่งการอพยพออกนั้นมีทั้งอพยพไปเพื่อเปลี่ยนอาชีพไปสู่สาขาอื่น และย้ายถิ่นไปเพื่อประกอบอาชีพเกษตรในพื้นที่อื่นเนื่องจากค่าครองชีพในพื้นที่เกาะสมัยมีอัตราที่สูงขึ้น และรายได้ที่มาจากการทำงานเกษตรในพื้นที่นั้นคงที่หรือลดต่ำลงใบบางรายสาขาย่อย เช่น จากราคามะพร้าว เป็นต้น

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดนโยบายและแนวทางเบื้องต้นที่ชัดเจนในการจัดการและพัฒนาพื้นที่เกาะสมัยให้มีการสอดคล้องกันระหว่างบทบาทด้านการท่องเที่ยว (ผลประโยชน์ระดับประเทศ) และบทบาทด้านการเกษตร (ผลประโยชน์ระดับท้องถิ่น)

ทั้งนี้การพัฒนาทั้งทางด้านเกษตรและการท่องเที่ยวจะต้องอยู่บนหลักการของการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างได้ประโยชน์สูงสุด และยาวนานที่สุดตลอดจนไม่มีความขัดแย้งหรือเป็นอุปสรรคต่อกันของกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่เดียวกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1) เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดการกับปัญหาด้านการเกษตรซึ่งได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของการท่องเที่ยวในเขตสุขาภิบาลเกาะสมัย เช่น ปัญหาค่าครองชีพของเกษตรกรที่ยังคงอยู่ในพื้นที่ การอพยพย้ายออกเพื่อเปลี่ยนอาชีพหรือย้ายพื้นที่ทำกินทั้งแบบชั่วคราวของประชากรเกษตร เพื่อผลประโยชน์ของประชากรการเกษตรในท้องถิ่น

2) เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดการปัญหาในตัวเองของด้านการท่องเที่ยวชายทะเลเกาะสมัย ในอันที่จะใช้ทรัพยากรชายหาด และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างได้ประโยชน์สูงสุดและยาวนาน เช่น ปัญหาความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการกับบริการที่รัฐและเอกชนจะจัดหาให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และแนวโน้มของปัญหาความไม่สอดคล้องระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นกับความสามารทที่ชายหาดจะ

รองรับได้โดยคงสภาพบรรยากาศและรูปแบบของการท่องเที่ยวชายทะเลแบบสงบของสมุยไว้ได้
 ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ภาพพจน์ของการท่องเที่ยวชายหาดเกาะสมุยเปลี่ยนไปเป็นคู่แข่งเดียวกันกับกลุ่ม
 ตลาด ชายทะเลภูเก็ต พัทยา ฯลฯ ซึ่งจะส่งผลให้ผลประโยชน์ระดับประเทศที่จะได้รับจากกลุ่ม
 ตลาดเดิมนั้นสูญเสียไป และจะต้องไปแข่งขันเพื่อแย่งตลาดกันเองกับกลุ่มตลาดอื่นที่มีแหล่งท่อง
 เที่ยวมากอยู่แล้ว

3) เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการปัญหาในตัวเองของการเกษตรในเขตสุขา
 ภิบาลเกาะสมุย เช่น ด้านราคามะพร้าว การนำเข้าสินค้าเกษตรจากภายนอกทำให้ต้องบริโภค
 สินค้าเกษตรที่มีราคาสูง การมีผลผลิตต่ำ รายได้ที่ลดลงของเกษตรกรทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของ
 ประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง

1.3 ขั้นตอนในการศึกษา

- 1) ศึกษาสภาพทั่วไปด้านกายภาพ เศรษฐกิจ, สังคม และประชากร เพื่อ
 สรุปบทบาทและแนวโน้มของพื้นที่สุขาภิบาลเกาะสมุยในด้านการท่องเที่ยว และการเกษตร
- 2) ศึกษาความสามารถในการให้บริการในปัจจุบัน ของระบบสาธารณูปโภค
 สาธารณูปการและบริการต่างๆ ในปัจจุบันแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยวในเขตสุขาภิบาลเกาะสมุย
- 3) ศึกษาศักยภาพในการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการที่
 เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตสุขาภิบาลเกาะสมุย
- 4) ศึกษาศักยภาพในการพัฒนาการเกษตรในเขตสุขาภิบาลเกาะสมุย
- 5) ศึกษาปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ ในการพัฒนาการเกษตรและการท่องเที่ยว
 ของพื้นที่สุขาภิบาลเกาะสมุย
- 6) เสนอแนะนโยบายในการผสมผสาน การพัฒนาการท่องเที่ยวกับการเกษตร
 ของพื้นที่สุขาภิบาลเกาะสมุย
- 7) เสนอแนะนโยบายและแนวทางเฉพาะด้านของการพัฒนาการท่องเที่ยว
 และการเกษตรในเขตสุขาภิบาลเกาะสมุย

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

ทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่เขตสุขาภิบาล เกาะสมุย อำเภอ เกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3.2 ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและการเกษตร ซึ่งเป็นสาขาเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของชุมชน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทราบถึงขีดความสามารถในการให้บริการสูงสุด ด้านแหล่งท่องเที่ยวและความ
เป็นไปได้ในการพัฒนาของพื้นที่สุขาภิบาล เกาะสมุยในปัจจุบัน
- 2) ทราบถึงข้อสรุปจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมสูงสุด ที่ควรจะมีในเขตสุขา-
ภิบาล เกาะสมุยในระยะสั้นและระยะยาวทั้งในระดับเกาะและระดับหาด
- 3) ทราบถึงศักยภาพในการพัฒนาทางด้านการเกษตร ในพื้นที่สุขาภิบาล เกาะสมุย
- 4) ทราบถึงนโยบายและแนวทางหลักเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและการเกษตรใน
เขตสุขาภิบาล
- 5) ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นที่จะใช้พิจารณาวางแผนพื้นที่ในพื้นที่ดังกล่าวในระดับของ
การจัดทำแผนหลัก และการจัดทำแผนศึกษาความเหมาะสมในระดับโครงการต่อไป